

סופרים כולן חמורין הן, תדע לך שהוא כן, דתנינא תמן: (זקן ממרא) האומר אין (מצוות) תפילין (שהוא) לעבור על דברי תורה פטור, חמש טוטפות (שהוא) להוסיף על דברי סופרים (שהרי בתורה לא מפורש שהן רק ארבע) חייב. רבי חנניה בריה דרבי אדא בשם רבי תנחום ברבבי חייא: חמורים דברי זקנים (חכמים) מדברי נביאים. **בבבלי** סוגיא דומה לזה בעירובין כא:, שצריך להיזהר בדברי סופרים יותר מבדברי תורה, אך לא הביא ראייה מבל תוסיף, ולא הביא שחמורים מדברי נביאים.

[פ"א ה"ד ט.]

נביא צריך מופת, אך חכם אינו צריך

הירושלמי כאן הובא גם בסנהדרין פ"א ה"ד [נה:], ועיין מה שכתבנו שם.

[בבלי יא. • פ"א ה"ד ט.]

יצאה בת קול שהלכה כבית הלל

הירושלמי כאן הובא גם ביבמות פ"א ה"ו [ט:], ועיין מה שכתבנו שם.

[בבלי יא. • פ"א ה"ה ט.]

מספר הברכות בקריאת שמע

(המקור למספר הברכות של קריאת שמע) רבי סימון בשם רבי שמואל בר נחמן: על שם והגית בו יומם ולילה - שתהא הגיית היום והלילה שוין (מספר הפרשיות והברכות, וכיוון שבשחר יש שלוש פרשיות ושלוש ברכות, ובערב יש רק שתי פרשיות (לדעה אחת) הוסיפו בערב עוד ברכה). רבי יוסי ברבי אבין בשם רבי יהושע בן לוי: על שם שבע ביום הללתיך על משפטי צדקך. **בבבלי** לא הובא טעם למספר זה⁶, ורש"י (יא. ד"ה בשחר) הביא את הירושלמי.

[פ"א ה"ה ט.]

עשרת הדברות בקריאת שמע

מפני מה קורין שתי פרשיות הללו בכל יום? רבי לוי ורבי סימון, רבי סימון אמר מפני שכתוב בהן שכיבה וקימה. רבי לוי אמר מפני שעשרת הדברות כלולין בהן: אנכי ה' אלהיך - שמע ישראל ה' אלהינו, לא יהיה לך אלהים אחרים על פני - ה' אחד וכו'. **בבבלי** לא הובא, והובא בתוס' (יב. ד"ה בקשו) וכן הובא במשנה ברורה (סי' ס"ק ב) להלכה.

[בבלי יא. • פ"א ה"ה ט:]

ברכות התורה

שמואל אמר השכים לשנות קודם קריאת שמע צריך לברך, לאחר קריאת שמע אין צריך לברך. אמר רבי בא (אבא): והוא ששנה על אתר (שלמד מיד לאחר הברכות). רבי חונא אמר נראין הדברים: מדרש צריך לברך, הלכות אין צריך לברך. רבי סימון בשם רבי יהושע בן לוי: בין מדרש בין הלכות צריך לברך. אמר רב חייא בר אשי נהגין הוינן ויתבין קומוי (יושבים לפני) רב בין מדרש בין הלכות זקיקינן למיברכה. **בבבלי** החילוקים הם בין מקרא, מדרש, משנה ותלמוד. כמו כן לא הובא שם הדין שצריך ללמוד מיד אחר הברכות, והתוס' (ד"ה שכבר) הביאו את הירושלמי.

[בבלי יב. • פ"א ה"ה י.]

קד קידה ונעשה צולע

אי זו כריעה ואי זו בריכה? רבי חייא רבא הראה בריכה לפני רבי ונפסח (נעשה פיסח) ונתרפא, רבי לוי בר סיסי הראה כריעה לפני רבי ונפסח ולא נתרפא.

⁶ כדרך הירושלמי להביא טעם אגדתי, והבבלי ממעט בטעמים כאלה. עיין בפרק "שיטות הירושלמי והבבלי" סעיף לג.